

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštnine proste.

Društveno delovanje.

Danes ima pododbor Slov. kršč. socialne Zveze za Slovenski Štajer v Mariboru zopet sejo, da se posvetuje o nadaljnem društvenem delovanju. Ne da se tajiti, da je ta organizacija zanesla med nepolitična društva na Spod. Štajerskem novega življenja in novega svežega, zdravega duha. Njeno najboljše delo pa je, da so se uvedli v mnogih društvih poučna predavanja in poučni tečaji. Na ta način se naša društva polagoma spreminjajo iz zabavnih društev v istinito izobraževalna društva.

V mnogih društvih pa še vendar ni pravega življenja, nekatera društva se celo ogibljejo naše organizacije. Da se nekatera društva ne morejo povspeti do dela, so krive največ one osebe, ki so poklicane za vodstvo v takih društvih, ki pa svoje družabne naloge ne razumejo ali pa je iz duševne lenote nočejo izvrševati. V takih krajih se potem nihče ne sme čuditi, da se udomačujejo nasprotni časniki in da se ljudstvo odvrača od poklicanih voditeljev.

Boljša bodočnost našega ljudstva počiva v globoki, krščanski izobrazbi. Kdor pripelje ljudstvo do take izobrazbe, prižgal mu je sonce svetlejših dni ter mu dal najmočnejše orožje za vse prihodnje boje. Vsak prijatelj ljudstva mora torej skrbeti za njegovo izobrazbo, mora biti pospešitelj in prijatelj izobraževalnega dela v nepolitičnih društvih.

So tudi društva in ljudje, ki se izogibajo Slov. kršč. socialne Zveze. Vemo, zakaj. Krščansko ime v naslovu in še bolj krščanski duh v delovanju jim ne ugaja. Čitati je bilo predkratkim, da tudi na Štajerskem hočejo ti ljudje osnovati društvo „Akademijo“, ki bi naj tekmovala s Slov. kršč. socialno zvezo v

izobraževalnem delovanju — toda seveda brez krščanskega duha. Brezvomno, pravico imajo do tega, a naloga krščansko mislečih mož je, da ne bodo našli tal za svoje bolj strankarsko nego v resnici izobraževalno seme.

Izobraževalna društva po naši deželi še enkrat vabimo, da pristopijo k Slov. kršč. socialni zvezi ter da delujejo tudi tako, kakor jim osrednji odbor in pododbor nasvetujeta. Prosimo pa tudi naše rodoljube, naj snujejo izobraževalna društva, kjer se jih ni. Imenujejo se v to svrhu ravno sedaj pomožni dekanjski odbori. Naj bi bili povsod sprejeti z ljubeznijo in naj bi njih trud rodil tudi nameravan sad.

Zimski čas je najprimernejši čas za društveno delovanje, za to upamo, da bodo naša društva zares tudi kmalu pri resnem delu. Naj pa o svojem delovanju tudi javnosti kaj poročajo, sebi v čast, predvsem pa drugim v spodbudo!

Politični ogled.

Dva shoda za splošno in enako volilno pravico. V soboto, dne 18. t. mes. je sklical v Celje celjsko politično društvo „Naprej“ ljudski shod, katerega se je udeležilo čez 300 oseb, med temi tudi mnogo kmetov iz okolice. Za splošno in enako volilno pravico so govorili gg. dr. Karlovšek, dr. Kukovec, Rebek in en socialdemokrat. Tozadevna rezolucija je bila z navdušenjem sprejeta. V nedeljo, dne 19. t. m. je bil v Trbovijah manifestacijski shod, na katerem je bilo okoli 2000 ljudi, večinoma delavcev. Slovenska govornika gg. Rebek in I. N. Gostinčar ter en social-

demokrat so govorili ob občnem navdušenju poslušalcev za splošno in enako volilno pravico. Sprejela se je tudi tukaj tozadevna rezolucija.

Kranjski deželnemu zboru je na predlog dr. Šusteršiča nujno sklenil, da se ima zapisnik zborničnih sej zapisavati in čitati izključno le v slovenskem jeziku, ne pa kakor dosedaj tudi v nemškem. Dr. Šusteršič sam je utemeljeval v krásnem govoru ta predlog, med drugim rekoč: „Oko za oko, zob za zob — kakor postopajo Nemci v drugih kronovinah, kjer žive naši slovenski bratje! Edino v kranjskem deželu, zboru imamo priliko odgovarjati na klofute, ki jih dele Nemci v štajerskem in koroškem deželnem zboru Slovencem. Pri nas je 95% Slovencev proti 5% Nemcav, na Štajerskem 400 000 Slovencev napram 800 000 Nemcem in tam se niti slovenski govor ne stenografsira, slovenski poslanci niti ne smejo slovenski govoriti, ker v takem slučaju nemški poslanci zapuste zbornico. Čita zapisnik iz štajerskega deželnega zabora, kjer se je proti slovenski interpelaciji dr. Rosine nastopilo od nemško strani tako, da so nemški poslanci zapustili zbornico, prvi so leteli ven poslanci nemškega ustavovernega veleposestva in ekselenca Stürgkh je tako letel, da bi kmalu dva mala nemška nacionalca podrl. Nemci so silovito upili „Oho“, interpelacija je pa prišla v zapisnik le v nemški prestavi. Tudi uradni zapisnik je v štajerskem deželnem zboru samo nemški. Pri mojem predlogu se gre, da stvar enkrat za vselej uredimo. V tistem hipu, ko bodo Nemci v štajerskem in koroškem deželu, zboru drugače postopali, bom jaz prvi, ki bom glasoval za preureditev sklepa.“ Za Šusteršičev predlog so glasovali tudi slovenski liberalci, čeprav se je videlo, da jim ne gre od srca in

LISTEK.

Tek na življenje in smrt.

(Povestica; spisal Branislav.)

Pri Mejačevih v Gorci se vrši danes nekaj izvanrednega, nekaj veselega; domača hči Rezika se je poročila z daleč naokrog dobro znam, mladim kmetom Josipom Breznikom iz Črnega lesa. Prostorna velika soba je bila lepo ovenčana in po sredi kakor tudi po straneh so stale dolge, ogrnjene in bogato obložene mize, za katerimi so sedeli veselih obrazov povabljeni svatje. Da tudi godcev ni manjkalo, mi menda ni treba navajati. Vse je bilo židane volje, razlegale so se vesele pesmice in ... no vsega mi ni treba popisati, saj je že gotovo več zoma vsak izmed častitih bračev raja in se radoval več ali manj na kakem slovenskem ženitovanju. Le nevesta Rezika je danes vkljub svoji prirojeni šegavosti in veselosti nekam otožna, zamišljena. Pa ne da bi se mislilo, da nevesta ni svojevoljno stopila v zakon, ali pa, da ne bi bila zadovoljna z ženinom. Ampak baš nasprotno: ženin ji je bil povsem po godu, kakor ona vzorna rodomljubkinja, tako je bil tudi Josip z dušo in telom Slovenc. In takega si je Mejačeva Rezika želela. Kaj ji torej teži srce, da je niti

njen Josip ne more prav oveseliti, dasiravno si to on na vso moč prizadeva. Vzroka nevestini otožnosti moramo iskati drugod: Bala se je, hudo bala za svojega Josipa. Za njeno roko se je na vso moč potezal z Josipom vred tudi Žagarjev Janez, bogatega Mejačevega soseda sin. Dasiravno je bil ta še precej prikupljive zunanjosti, vendar je Reziki skoro vsakokrat sreča nekam plašno vztrepetalo, če ga je zapazila. Bil je namreč jako odurnega vedenja, ošaben bahač in kar ji je bilo najbolj zoperno — bil je straten nemškutar. Povsod se je šopiril s svojo nemčursko nemnostjo, ki jo je prinesel od vojakov. Načrten je bil na glasilo nemškutarjev, ki mu je ljudstvo rekalo „Iškarjot“ ter je trosil nesramne laži, pobrane iz teh časnikov, med naše poštene ljudstvo. Povsod, kjer se je le dalo, je zabavljal čez vero, duhovnike, slovenščino; sploh čez vse, kar je bilo krščansko in slovensko. Ni se nam torej čuditi, če je Rezika, koje rodoljubno srce je gorelo za Boga in slovenski narod, če je ona kot poštena slovenska mladenka odločno odklonila Žagarjevo ponudbo. In on „Schager Johann“, kakor se je podpisoval, je škrial z zobmi, ko je zvedel, da dobi Reziko ta preklicani „bindišarski“ Breznik. In prisegal je maščevanje njej, ki se je predprznila ga odsloviti, njemu, ki mu kar tako izpred nosa odpelje golobičico. Maščevati

se hoče, budo maščevati nad njeni prednostjo.

A kako se naj maščuje, kakšna naj bo osveta? S tem vprašanjem si je mladi Žagar belil glavo. Sklenil je za trdno, da hoče poiskati dva svoja nemškatarska prijatelja iz Globokega dola, znana razbijača in že večkrat kaznovana pretepača, ki mu bosta gotovo drage volje pomagala izvršiti njegov črni naklep. Tisto nedeljo pred Rezikino poroko se poda Žagarjev v Globoki dol; tam se je v nemčurski krčmi sešel s svojima tovarišema. No in Vrbančev Cene ter Kočažev Nace sta mu takoj pri bokalu žganja iztuhtala načrt.

„Veš, ti Janez“, de Cena Žagarju, „tej Mejačevi punci bomo imenitno poskrbeli, da se ne bo dalj časa božala z Breznikom; kar od gostije ji ga izvabimo in kaj je treba naprej početi ...“

„Kaj bo vraka tako šlevasto blebetal“, zareži Nace, „koj ko ga dobimo v roke, ali vsaj v bližino, ga kateri izmed vas poljubi pošteno z gorjačo ali z nožem in če je treba, mu da še vohati smodnika iz revolverja. Tako in nič drugače mislim jaz, prijatelja!“

V pondeljek, na dan poroke, je Rezika, kot po navadi, zgodaj vstala; prvi njen opravek je bila vroča molitev pred razpelom. Dolgo je molila, proseč nebeskega spasitelja blagoslova in sreče sebi in svojemu Josipu . . .

da se boje zameriti nemškemu veleposestvu. V katoliško-narodni stranki na Kranjskem pa je vstal slovenskim manjšinam ob mejah vendar enkrat maščevalec.

Zemljiški dolgoročni. Poljedelsko ministrstvo proučuje vprašanje, ali in kako bi bilo mogoče zadolženim kmetskim posestnikom tekom let odplačati dolgov. V to svrhu se je obrnilo na razne denarne zavode z vprašanjimi, kako naj bi se izvršila ta lepa, a tudi kako težavnna naloga. Zemljeknjični uradi so dobili nalog, da natanko poročajo o dolgovih in njih postanku. Ti podatki bodo pojasnili, ali in kako bi se mogel uravnati realni kredit.

Češka kmetska stranka je dolgo časa omahovala, za kako volilno pravico bi se odločila. Sedaj razglaša strankin sklep, da se je odločila za splošno, enako in neposredno volitev. Toda zraven izreka željo, da se pri volilnih okrajih ločijo mesta in dežela, ker nimata enakih teženj.

Kmetski stan na Srbskem. Srbska kmetska družba prireja vsako jesen v svojem domu v Belgradu poljedelsko razstavo. Te raztave so vsako leto lepše in popolnejše, pa je v istini zanimivo ogledati si jih, ker takoj človek vidi vse pridelke srbskih polja, kaki so. Zato je zanimanje za te raztave zelo veliko. Letošnjo razstavo na primer, ki je bila otvorjena pred nekaj dnevi, je prvega dne obiskalo čez 7000 ljudi, pa tudi naslednje dni je prihajalo v razstavo vsak dan povprečno kakih 3–4000 oseb, ki se ne morejo nagledati razstavljenih predmetov. Kupčija je zelo živahnna, a naročbe se obnavljajo kar v razstavi. Prišlo je tudi mnogo tujih kupcev, da si ogledajo razstavo in da obavijo naročbe. Poljedelstvo v Srbiji zelo napreduje in se goji vedno bolj umno, ker ga tudi država z vsemi močmi podpira. V vsakem okrožju in v vsakem kraju je po eden v novodobnem gospodarstvu izobrazen mož (okrožni in okrajni ekonomi), ki je državni uradnik in je njegova zadača, da poučuje kmete v obdelovanju polja. Ti možejo študirajo na prvih ekonomskih (gospodarskih) šolah v Evropi na državne stroške. Ker srbski kmet ni oskoscen, nego je nasprotno, zelo dostopen novotarijam, ako vidi, da so onc dobre, ravna se prav rad po nasvetih okrožnih in okrajnih ekonomov in zato se bo poljedelstvo v Srbiji vedno zboljševalo. Nobena država na svetu se menda ne briga toliko za kmeta kakor Srbija. Od zakonov, ki se tičejo kmetijstva, ima Srbija tudi enega, po katerem se kmetu za noben dolg ne more prodati celo posestvo. Ako je kmet zadolžen in se mu vse proda, mora se mu pustiti toliko zemljišča, da

od njega lahko živi! Zato Srbija ne pozna izselniškega vprašanja, ker se nihče ne izseljuje, pač pa se nasproti, zelo mnogo v njo naseljujejo: Črnogorci, Macedonci itd.

Velevlasti proti Turčiji. Velevlasti so zahtevali, da se uvedejo v Makedoniji prenosne in da se jim izroči finančno nadzorstvo čez deželo. S tem bi bile odpravljene vse krvice, ki se sedaj dogajajo kristijanom. Turčija se je temu uprla. Zato so sklenile velevlasti poslati ladje proti Turčiji, da jo prisilijo k sprejetju pogodb. Tudi Avstrija je poslala dve bojni ladji, katerim poveljuje podadmiral Ripper, ki bo istočasno tudi poveljnik vseh ladij, odposlanih proti Turčiji. Iz Makedonije se poroča, da hočejo Turki v svoji jezi začeti klati kristijane. V tem slučaju pa namerava Bolgarija vdreti v Makedonijo, da ščiti svoje brate Bolgare. Makedonske razmere postanejo lahko zelo opasne za evropski mir, če se Turčija ne uda zahtevam.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. (Trojički Gemischtaaren-Handlung odkovan.) Odbor trojške posojilnice je ob svoji desetletnici podaril Ferdinandu Golobu, po domače „trojički Gemischtaaren-Handlung“, težko zlato uro, menda za njegove zasluge za posojilnico, ki je po njegovem uplivu prišla v posilinemške roke. Ustanoviti so jo pomagali duhovniki, ko pa teh niso več potrebovali, so jih spravili iz odbora. Pač škoda, da gospod Golob ni postal načelnik našega okrajnega odbora, kar že toliko let želi, to bi se mu še le podala zlata ura! Gotovo bi mu čez 10 let tudi okrajni odbor podaril zlato uro. Lisica je rekla, da je grozdje kislo! Ah, te zabite kmečke buče, da nočejo spoznati, kako očetovsko bi skrbeli za kmete naši lenarski in trojški tržani! Slišali smo, da ima ura tudi napis, nismo pa mogli dognati, kaj in kako je pisano. Najboljši napis bi bil: Kupljena s krvavimi žulji slovenskega ljudstva!

Sv. Anton v Slov. gor. (Veteransko društvo.) Če mora res to društvo biti, naj se pa potem tudi potrdi, doseči svoj namen. Ponuja se dosti prilike, da mora veteransko društvo storiti mnogo koristnega za Antonjevčane. Veteransko društvo si n. pr. naj stavi velevažno naložo, delovati neustrašeno in odločno proti najhujši trtni uši pri Sv. Antonu, menim, proti grdemu žganjepitju. Kako velepoimenljiv čin bi bil in zlat spomenik bi si

postavilo veteransko društvo, če bi se združilo večje število veterancev v družbo, katera bi se odrekla popolnoma žganjepitju! Osrečili bi s tem sebe in svoje domače, drugim bi pa dajali najlepši vzgled zmernosti! V tej in onej hiši še nočejo ničesar slišati o kaki knjigi ali časniku. Ali bi se ne dale izboljšati take žalostne razmere, če bi čital vsak veteranec ta ali oni dober slovenski časnik in bi preskrbel tudi domače z dobrim berilom. Tako veteransko društvo bi iz srca pozdravljal vsak pameten človek! — Žalibog pa nimamo do danes nobenega upanja, da bo delovalo res v tem smislu antonjevško veteransko društvo. Kolikor smo mogli vjeti na uho, naši veteranci niti v velevažni točki, glede povelja niso edini. V pravilih so se sicer izrekli za slovensko povelje, v resnici pa ga ne marajo ter bodo kričali nemški: „vorwärts rsch!“ — Pravijo, da je pri vojakih nemško povelje, torej tudi veteransko društvo ne more imeti slovenskega. Kako pa je potem moglo vojno ministrstvo potrditi pravila? „Pa se nismo slovenskega povelja nikoli učili in se sploh ne da kaj takega slovenski povedati!“ — Oboje laž! — Ko ste bili šolarji, ste telovadili na slovensko povelje. Če bi se ne dalo kaj takega slovenski povedati, bi še sploh ne imelo nobeno veteransko, gasilno ali telovadsko društvo slovenskega povelja. Navedemo vam pa lahko celo vrsto takih društev. — „Pač ni vredno, da se toliko pričkate radi par nemških besedij!“ — No če jih je samo par, se jih boste tem lažje naučili, mi pa bomo radi mirovali. — Smešno je, da vam je tako na srce pristalo nemško povelje. Pa to vam povemo že danes: če nam boste nemški kričali tu okoli, pa mi tudi ne bomo več pisali Sv. Anton v Slov. gor., temveč Sv. Anton v nemčurskih goricah! Drugod zahtevajo slovenskih šol, slovenskega poslovanja pri uradih, slovenskih napisov itd., se trudijo, slovenskemu jeziku povsod pomagati do veljave, vi bi pa klicali na pomoč blaženo nemščino, kjer jo najmanj potrebujemo!? Pomislite, kaj počenjate! Ali se ne pravi to, v lastno skledo pljuvati?! Če še hočete za Slovence veljati, se spametujte.

Iz Cirkovca na Drav. polju. (Naše ceste in drugo.) Zdaj so se menda odprle oči tistim zaslepljencem, ki so ob času zadnjih volitev v okrajni zastop ptujski tako vztrajno trobili v nemčurski rog! Ptujski nemčurji so se pred volitvami tem lahko vernežem prilizovali, jim za slučaj zmage oblubovali vse mogoče in nemogoče, jih s kočijami vozili na volišče itd. „Stajerc“ je sopihal: „Kmet naj kmeta voli!“ Vse to je pa trajalo samo tako

Kar naenkrat pa vztrepeta, konča molitev in odpre okno svoje sobice. Na oknu je namreč zapazila belo pismo, na katerega ovitku je bil zaznamovan velik, črn križ. Z vidno bojaznijo seže s svojo nežno roko po papirju, hoteč se prepričati o vsebinji. Odpre ga, razgrne mal umazan kos papirja, preleti z očmi besedilo in obledi.

„Prokleta!

Predno bo končan današnji dan, mora Tvoj Breznik poginiti!

To je bila kratka vsebina tega za Reziko grozneg pisma. Bridko zaihti, vroče solze jih kanejo po ličecu. A kakor vedno pogumna, neustrašena, tako tudi sedaj ne obupa. „Pa ne boš ga dobil v pest, ti Žagar ne!“ pravi Rezika odločeno ter stisne svojo pest, „jaz te bom branila, moj Josip!“

Skoro izredno veseli so bili svatje pri Mejaču. Pa kako bi tudi ne: saj so pridne kuharice izvanredno dobro poskrbelle za radujoče se goste in Mejačeve kletje bila tudi daleč na okoli na posebno dobrem glasu. Tudi godci so se do dobra pokrepčevali z vsakojakimi božjimi darovi ter so kaj žmetno svirali razne poskočne... Nevesta še dozdaj ženinu ni nič omenila o zjutraj prejeti grožnji, sklenila je namreč isto za-se ohraniti in Josipa ne spustiti od sebe. Povedati pa mu zato ni hotela, da ga ne bi razburila in s tem ožalostila.

„Ne vem, kaj je vzrok, da še Slavič-

vega Frana ni od nikoder“, pravi ženin, obrnen k nevesti, „gotovo mi je obljudil, da bo točno ob sedmih tu, a sedaj gre ura že na osem, pa ga še vedno ni.“

„Je prišel gotovo kak nepričakovani zadržek, da ni mogel od doma, sicer pa ima itak dobro uro hoda; če Ti je obljudil, prišel bo gotovo, kajti poznam ga, da dano besedo on tudi častno drži“ de Rezika.

„Jako žal bi mi bilo, če bi Fran ne prišel“, reče Josip, „on je poln šal in zdravega humorja, gotovo bi on vse svate zabaval in razveseljeval. Tudi naši fantje bi se ga vzradostili, ker on vé vedno kako novo okroglo zapeti! Pa mogoče, da še pride“.

Med tem, ko sta ženin in nevesta ugibala, da Slavičev Fran tako dolgo ne pride, bil je le-ta že na poti proti Mejaču. Pot ga je vodila skozi Globoki dol, kjer je prejšnji dan znana trojica sklepala črne naklepe proti Mejačevim in Brezniku. Steza iz te slaboglasne vasi se vije iz dola po strmem hribu navkreber; predno se dojde na vrh hriba, pelje pot skozi tako globok, strm in ozek klanec, česar stene s svojimi vdolbljenimi votlinami dajejo popotniku v slučaju nenadnega slabega vremena dobro streho za nekaj časa. Tudi Slavičevega je danes v tem klancu zalotila huda burja; moral se je torej hoté ali nehoté poslužiti tega zavetišča. Bila je že trda tema, ko tako tiho čepi Fran v eni teh votlin in čaka, da bi

ploha pojental, kar naenkrat zasliši po klancu navzgor prihajati tri može, ki so glasno govoréč, smeječ in vmes preklanjajoč slabo vreme se pomikali vedno bliže prostoru, kjer je čakal Fran lepo vreme. Ker dež le ni pojental, splazijo se ti trije kakih deset korakov više Frana v neko dolbino. Slavič se ponakne bolj proti vhodu, da bi slišal, kaj se bodo njegovi novi sosedje razgovarjali.

„To preklicano vreme, nam sicer po poti dela zgago, a ko bomo pri Mejaču, pa bi nam bilo to deževje ali vsaj oblačno nebo kakor nalašč za naš namen“, pravi eden z globokim basom, iz katerega je Fran v svoje začudenje spoznal mladega Žagarja.

„Saj res, ta debela tema nam bo res še koristila“, reče drugi, česar cvileči glas, ga je takoj izdal za Kočjačevega Naceta, „ko bomo namreč tega prokletega Breznika zvabili iz hiše od svatov, ga takoj popadem, zataknemo mu usta z robcem in potem hajd z njim, kam se bo nam spoljubilo“.

„Tudi jaz se popolnoma strinjam s to črno temo“, dé tretji junak, ki ni bil nihče drugi nego Urbanc Čenc, „pa tudi tvoj našvec, Nace, mi ugaja; le to glejmo, da ne bomo preveč počasni in šlevasti, ter ne bomo morali kje krvavi pot potiti“.

„Kakor smo se dogovorili, tega se držimo“, (Konec prihodnjic.)

dolgo, dokler niso spravili ptujski posilinemske trgovci in bogataši okrajnega zastopa v roke svojih somišlenikov. Zdaj pa so naenkrat pozabili vse svoje prejšnje obljube, zdaj ne potrebujejo več kmetov, torej kmet, ponižno molči, budi vesel, uboga para, da smeš živeti! Da, da, nehvaležnost je plačilo sveta! Obljubiti, da, to že lahko storimo tem lahkovernežem brez skrbi, da bi pa obljube tem kmetavzarmem tudi izpolnili, to bi pa vendar bilo preveč, tako si zdaj mislijo ptujski, od slovenskih kmetskih grošev debelo zrejeni posilnemci!

Ptujski mogočneži, pridite si vendar enkrat ogledat okrajno cesto, ki pelje po naši občini iz Pragarskega v Ptuj! Naravnost škanadalozno je, v kakem stanu se nahaja, posebno del te ceste od Pragarskega pa do takozvane školjske jame! Nihče bi ne mogel verjeti, da je to okrajna cesta! Na tem delu ceste se namreč prepelje največ vozov, cesta je razrita in razdejana, da je še marsikatera naših občinskih cest lepša in boljša, akoravno se naša občina ne more ponašati z dobrimi občinskim cestami! Namesto da bi se pa z ozirom na velik promet ravno ta del ceste bolj posipaval s prodcem, pa se ravno tisti del, ki pelje skozi borovje do Ptuja. Seveda, tam mora biti lepa cesta, da se ptujska gospoda labko vozi v borovje na lov. V kakem stanu se nahaja ta okrajna cesta, se že lahko iz tega sklepa, da je pred kratkim časom blizu Pragarskega nek avtomobil obtičal v cestnem blatu, tako da ga je moral cestar, ki je bil k sreči blizu, pomagati iz blata vzdigovati in porivati naprej! 5991 K 20 v plačuje naša občina letnih okrajnih doklad. Za omenjeni kos okrajne ceste, ki je nad 5 km dolg, pa se porabi vsako leto komaj 128 kupov prodca. To je za tako živahen promet gotovo premalo. Dobava prodca, vožnja istega na cesto, posipavanje in cestar pa ne stanejo na leto nad 1000 K! Za kaj pa se porabi ogromni ostanek doklad? Za to, da si ptujski „purgarji“ ž njim gradijo zložne in lepe ceste k svojim vinogradom v Halozah? Ali bi ne bilo bolje, da obdržimo te tisočake mi sami, namesto da jih mečemo v nenasitno žrelo Ptujčanov? Tisti del okrajne ceste, ki teče po naši občini, bi mi sami popravljali mnogo boljše in ceneje, ostala bi nam pa še lepa vsota, katero bi labko porabili za popravo drugih cest v naši občini. To je splošno mnenje občanov. Občinska cesta iz Rač na Ptujsko goro še tudi vedno čaka konečne rešitve. Ko je še bil ptujski okrajni zastop v slovenskih rokah, se je nemški okrajni zastop mariborski zmirom na njega skliceval, kadar se je prosiло, naj se ta občinska cesta sprejme med okrajne ceste. Vedno je pravil, da kadar bo ptujski okrajni zastop to sklenil, potem bo to tudi on. Predbacival je takrat slovenskemu ptujskemu zastopu, da on zavlačuje celo zadevo. No, zdaj se je kos te ceste od Rač do Podove, ki leži v mariborskem okraju, že dvakrat posipal s prodcem, od tam naprej po ptujskem okraju pa še čisto nič! Kdo pa je zdaj tega kriv? Vendar ne Slovenci! Zakaj pa zdaj mariborski okrajni zastop nič ne očita ptujskemu? Pa seveda, vrana vrani oči ne izkljuje!

Kaj pa šele cesta od Šikolj na Sesterže! Prejšnji slovenski okrajni zastop nam je že bil zagotovil, da se bo ta za našo in za haloške občine tako potrebna cesta sprejela med okrajne ceste. Sedanji nemški okrajni zastop pa nam jo je takoj v prvi seji odrekel! Ves les za kurjavo, krmo s travnikov in vino z vinogradov moramo voziti po tej cesti. Nadalje je to najkrajša zveza med Halozami in Dravinjsko dolino ter Ptujskim poljem. In kakšna je ta cesta?! Kolesa se udirajo do osi v njej, voda dere čez njo, niti dva para živine ne moreta potegniti po njej voza, ki ga po drugi cesti lahko z enim samim živinčetom pelješ! In vse naše prošnje in moledovanje ne pomaga nič! Zgodilo se bo, da se bo na tej cesti enkrat zvrnil kak voz, tako da ga ne bo moči več iz blata spraviti. Potem nam ga bote pa vi, ptujski gospodje, prišli pomagat vun vlačiti, kaj ne! A dolgo ne bomo več prenašali

tega preziranja naših krvavih potreb in naših prošenj! Ti prokleti „Štajerc“, ki se vedno hvališ, da ti je samo blagor kmetskega ljudstva pri srcu, zakaj pa tu molčiš kot grob? Ti si tako blizu ptujskih gospodov, podregni jih vendar enkrat! A seveda, zabavlji in psovati slovenske duhovnike, slovenske odvetnike, sploh vse, kar je slovensko, to znaš, samo lagati in ljudstvu pesek metati v oči, to je tvoje edino delo in veselje, a resnično pomagal še nisi nikomur! Vam zaslepilim Cirkovčanom pa, ki vam je „Štajerc“ več kot evangelij, ki še vedno tako slastno čitate tiste njegove nesramne in grde laži, vam pa kličem: Spamerjte se vendar enkrat, odprite oči, poženite to „ptujsko giftno kroto“ tja, kamor spada, t. j. na gnoj.

Iz vuhredškega grabna. (Voda, žage.) Odkar so na tej vodi začeli žage staviti, to je že od starodavnih časov sem, ko so z lesom začeli mnogo trgovati, se ni nihče radi vode, oziroma vodne moči, nikdar pritožil. Štiri občine, Vuhred, Sv. Anton, Janževivrh-Arlica in Ribnica imajo gotovo nad 100 žag ob tej vodi in stranskih grabnih. Ko so pa pred nekaj leti v Vuhredu napravili tovarno za usnje, so se začeli za vodo pogajati. Žagarji ob vodi ne bi smeli zapirati in nabirati vodo. Tovarna je bila prodana, a ostala je elektrarna, od katere je napeljana električna luč v Marenberg. Da ne bi vode primanjkovalo, je marenberška občina vložila tožbo proti posestnikom žag. Nekaterim je bila že celo kazen naložena, a je glavarstvo kazen odpustilo. Posestniki žag so napravili priziv, kateri je bil prvokrat odklonjen. — Gotovo so že nad sto let brez ovir žagali ob tej vodi, a zdaj temu nasprotuje občina Marenberg. Leti bi si naj bili na levem bregu Drave napravili elektrarno. Upamo, da se bode ta zadeva ugodno rešila za kmete in posestnike žag ob vuhredški vodi. Ako ne, bi bili primorani, po našem poslancu pravico izposlovati.

Več posestnikov žag.

Iz celjske okolice. (Nemška ljubljivost.) V kavarni v Celju so sedeli nemšurji pri eni mizi. Neki posebno zagrzen obliznjenc je začel svoje tovariše kratkočasiti na poseben način. Obrne se k svojemu sosedu in mu reče: „Poglej, tega-le psa sem nedavno kupil. Čelo ima ravno tako kakor kak kmet iz naše okolice; oči mu gledajo tako, kakor slovenskemu duhovniku, cel izraz pa je tak, kakor obraz slovenskega advokata“. Ta nemški kulturonosec je pri tem imenoval znane rodomlje, duhovnike in odvetnike v Celju.

Ta gospodič ni dobro naletel. Pri sosedni mizi je sedel Janez Samec iz Lokrovca. Ko zasliši one nesramne besede, pravi čisto-mirno: „Kaj pa so Vam storili ti ljudje? Mislim, da so vsaj toliko pošteni, kakor vi. Našega kmeta in slovenske duhovnike ne boste primerjali s psom!“ Kdo bi bil kaj hujšega rekel! Kakor stekli volkovi so se vzdignili — in vsi nad Samec. Hoteli so ga zagnati ven, klicali po policajih, kavarnar je priletel, kakor bi imel nekaj v hlačah; kajti korenjaški Samec se vzdigne, vdari ob mizo in zahrešči: „Nimate toliko in tacih policajev v Celju, da bi mene ven nesli. Moj denar je toliko vreden, kot vsacega nemčurja, jaz ostanem tukaj in vam pokažem, da slovenski kmetje niso psi“. Pri tej priliki najprej kličemo Janezu Samecu: Slava vam in vsakemu, ki se bo tako potegnil za svojo čast in čast slovenskega naroda kakor vi. Dobro bi bilo, da bi včasih pokazala slovenska zavest nasprotnikom koliko sme govoriti. Druga stvar je pa ta-le: vsak kdor kupi samo za 2 krajcarja v gostilni ali prodajalni, kjer psujejo Slovence, tisti se pregredi proti slovenski domovini, proti svojemu narodu in proti svoji časti. Kadar greste kupovat v Celje ali kam drugam, zapišite si najprej v spomin besede: Mene in moj narod primerjajo s psom!! In res bi bil pes, ko bi nosil denar tistem, ki ga tepe s takimi primki. Ali se ne bo cutil vsakdo žaljenega pri teh besedah? Kdor drži še kaj na svojo čast, komur so drage svetinje, ki jih je prijel od svojega

naroda, tisti ne bo pri svojih zgrizenih nasprotnikih kupil niti za 2 krajcarja. Kdor tega ne razume, mu ni pomagati. Odgovarjajmo vsi in samo na ta način.

Iz Vidma. (Občinske volitve.) Dne 28. t. m. se bodo zopet vršile občinske volitve. Zopet si bodeta stali nasproti dve stranki: nemškutarski štajercijanci združeni z videmskimi liberalci in pa slovenski kmetje. Ker imajo videmski nemškutarji in liberalci na svoji strani mnogo liberalnih in nemškutarskih kmetov, ne bo majhna ta stranka. Vendar jo pa trikrat prekosí kmečka slovenska stranka, ako pridejo vši naši kmetje na volišče. In dolžnost je, da pridejo. Kajti videmski nemškutarji nam že več let blatijo naše može in našo slovensko občino po raznih nemških in nemškutarskih časopisih. Ko je Novak nekdaj zmagal, zagnali so krik po nemških listih: videmska občina je postala nemška. Taki obrekovalci, ki zanikujejo slovenski značaj Vidma, pač ne zaslužijo, da bi sedeli v občinskem zastopu. Njim se ne sme več izročiti gospodarstvo občine. Tega zaupanja niso vredni, ker je bilo pokradenega toliko občinskega denarja takrat, ko so bili oni gospodarji. Izginili so tisočaki iz občinske blagajne, loterijskega in skladnega denarja za novo kaplanijo. Ako bi bili kmetje takrat imeli občino v rokah, bi se ne zgodile te goljufije. Dobro gospodarstvo se je začelo, ko je bil izvoljen sedanji župan Fr. Ban. Znani lažnjivi dopis „Štajercu“ trdi v „Štajercu“, da je župan Ban poneveril 640 K občinskega denarja, kar je pa očitna laž. Ako bi se bil bivši občinski tajnik Nunčič takoj, ko je bil Ban izvoljen županom, odstavil, kakor je zahteval Ban, ne bi se dogodilo to poneverjenje. Sicer je pa bivši tajnik Nunčič, kateri je bil prisiljen že več tisočakov poneverjenega denarja plačati nazaj, pri sodniški obravnavi v Celju sam dal izjavu, da je tudi teh 640 K on porabil in se je zavezal poplačati tudi to svoto. Nemškutarsko-liberalne stranke pa ne volite, kmetje, tudi radi tega ne, ker hočejo ti kar vse Videmčane spraviti v odbor. To pa vendar ne gre, da bi Videmčani komandirali celo veliko občino, da bi v nji imeli prvo besedo Župevc, Nunčič, Bieber, kmetje pa bi ne imeli nobene veljave. Videmska občina je kmečka občina, volilci ste skoraj sami kmetje, občinske doklade plačujete večinoma kmetje, zato pa morate prvo besedo v občini imeti kmetje. Kmetje ne potrebujete več nobenega jeroba, vi znate sami dobro, da, boljše kot štajercijanci gospodariti z občinskim premoženjem. Ne dajte torej glasu nobenemu videmškemu štajercijancu ali liberalcu, pa tudi ne njihovim podrepnikom liberalnim, nemškutarskim kmetom! Ne sladka beseda, ne grožnja naj vas ne premoti, da bi ostali na dan volitve doma, ali potegnili z Videmčani in tako izdali svojo poštano slovensko kmečko stranko! Kmetje, vši na volišče, volite edino in zmaga bo vaša!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Poročil se je v Vojniku A. Eppich, učitelj na nemški vojniški šoli z gdč. Mici Košutnikovo. — V Šoštanju se je poročil Adolf Orel z gdč. Angelo Brežnikovo.

Iz šole. Učiteljsko usposobljenostno izkušnjo za splošne ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom so napravili v Ljubljani: Hermina Bračič, začasna učiteljica v Dobovi; Marija Furlan, učit. suplentinja v Dornavi; Otilija Fünn, učit. suplentinja v Št. Petru na Medvedovem selu; Marija Jurko, prov. učiteljica v Artičah; Karolina Lavrič, prov. učiteljica pri Sv. Ani na Krembergu; Ana Stegenšek, prov. učiteljica v Št. Petru pri Laškem; Rudolf Ostal, provizorični učitelj v Ljutomeru; Franc Drnovšek, prov. učitelj v Artičah; Vincenc Okorn, prov. učitelj v Rajhenburgu; Ivan Petrak, učit. suplent v Št. Juriju nad Ta-

borom. Skušnje za ljudske šole z nemškim učnim jezikom so napravile: Marija Košutnik, učit. suplentinja v Vojniku; Ana Vačotič, pomožna učiteljica v Negovi. V Mariboru so napravili usposobljenostno skušnjo: za ljudske šole: Bobič Ferd., Sv. Marjeta na Dr. polju, From Alojzij, Kapela, Grösslinger Dietmar, Puščava, Korže Janez, Slovenjgradec, Larenčak Ferd., Loka pri Zidanemmostu, Lauter Marija, Št. Peter pri Mariboru, Pleško Marija, Sv. Duš v Hal., Pestevešek Rikard, Reka pri Hočah, Schmiedlechner Terezija, Sv. Marjeta na Dr. polju, Toplak Ivana, Sv. Barbara v Hal., Dietner Ivan, Marenberg, Majcen Pavla, Legen, Goričan Marija, Pristova, Laurič Ladislava, Sv. Lenart pri Ormožu, Pinterič Karol, Sv. Miklavž pri Ormožu; za meščanske šole: Kveder Karol iz Št. Jurija ob juž. žel. — Kot začasna učiteljica je nastavljena v Št. Petru na Medv. selu gd. Albina Zavasnik.

Slovensko društvo priredi v nedeljo, dne 26. nov predpoldan ob 10. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma javen shod z dnevnim redom: **Splošna, enaka, neposredna in tajna volilna pravica.** Slovenci iz Maribora in okolice, ne zamudite v nedeljo porabiti te prilike, da pride manifestirat za spremembu sedanjega krivičnega volilnega reda. V nedeljo vsak Slovenec k zborovanju!

S pošte. V Lopati pri Celju se je ustanovila poštna oddajalnica, ki ima vsak dan zvezo z vozno pošto, ki vozi med Celjem in Sv. Martinom v Rožni dolini.

Mariborske novice. V Mariboru se je nastanil neki vedeževalec, h kateremu letajo mestjani. Mož je že bil dvakrat v opazovalnici. Im od takega človeka se pustijo ljudje za nos vleči. — Vrtnarju Kleinschusterju je porezal neznan zlikovec več sto lepih rož. Kdor načnani zločinca dobi 50 krov nagrade. — Včeraj, dne 22. t. m. je v Mariboru dvakrat gorelo. Prvikrat okoli 10. ure dopol. v Schillerjevi ulici. Vzgala se je na neznan način drvarnica. Ogenj so domači s pomočjo požarne brambe hitro pogasili. Drugi, večji ogenj je bil okoli 4. popoldne. Pri založniku piva Vezjaku v Mlinski ulici je začela goret stava na dvořišču, kjer je bilo shranjeno mnogo slame, sena in praznih sodov. Ogenj se je že prikel hiše, ko je prišla požarna bramba in pogasila ogenj na hiši. Z gašenjem ostale stavbe so imeli še do pozne noči dosti dela.

Porotne obravnave v Mariboru. V Mariboru bodo dne 27. t. m. za to leto zadnje porotne obravnave. Sojeni bodo sledeči: Franc Plochl, umor; Gregor Spess, telesno teško poškodovanje; Ana Bauer, požig; Jurij in Josip Habianč, uboj in telesno poškodovanje.

Slovenska kmetijska šola. „Narodni Gospodar“ z zadovoljstvom pozdravlja, da se ustanovi v Št. Juriju ob juž. žel. slovenska kmetijska šola. Nasvetuje pa, da bi se v učni načrt vzel tudi predmet o zadružništvu. Zares, zelo primerno!

Volitev za cenilno komisijo osebne dohodnine se vrši še nadalje: Konjice 7. dec., Ljutomer 4. in 5. dec. Maribor mesto: 14., 15. in 18. dec., Maribor dežela: 14., 15. in 16. dec. Ptuj mesto: 11. dec., Ptuj dežela dne 11. dec. Brežice 4., 5. in 6. dec. Slovenjgradec 12. dec.

Viničarski tečaji se začnejo zopet dne 15. februarja 1906. Prošnje za sprejem so vposlati na deželnih odbor do novega leta. Ostale določbe so razvidne iz tozadavnega razglasu med inserati.

Nemcem kruh, Slovencem kamen! V štajerskem deželnem zboru so nemški poslanci, med njimi tudi Ornig, Stieger, Lenko, Stallner, odklonili podporo za slovenske dijake na Spodnjem Štajerskem. Za ubogo, učeo mladino ti ljudje nimajo sreca, samo iz razloga, ker so dijaki Slovenci. Pač pa so isti poslanci dovolili visoke podpore za gledališče

v Gradcu, za turnarje v Gradcu, za jahališče, za drsalische in enake kratkočasne zabave. Slovenci dobivajo od Nemcev v deželi kamen namesto kruha. In vendar se še najdejo ljudje, ki hočejo tem svojim blačiteljem poljubljati noge in roke!

Poslanec dr. Jurtela je predlagal v dežel. zboru dne 17. t. m. podporo za posestnike, katerim je zgodnji sneg upostosil sadonosnike.

Nemcem vse, Slovencem nič! Zopet se je pokazalo, kako nagla je dunajska vlada ako je treba Nemcem izpolniti kako željo. Nemci na Štajerskem imajo že dve popolni realki, v Gradcu in Mariboru — Slovenci seveda nimajo niti nižje realke — a sedaj hočejo dobiti v Gradcu še drugo državno realko. Naučno ministrstvo je tozadenvi predlog takoj sprejelo ter obljudilo ustanoviti zahtevano šolo na državne stroške, ako mestna občina priskrbi za štiri leta potrebne prostore, pozneje pa priskrbi brezplačno potrebni stavbni svet.

Veliki koncert šoštanjske narodne godbe v Mariboru. Dne 26. t. m. priredi šoštanjska narodna godba velik koncert, ki bo pokazal, kaj je ta godba doseglia s svojo marljivostjo in vstrajnostjo. Čeravno še le kratek čas obstoji, vendar je s svojim lepim in krasnim igranjem doseglia povsod veliko obočevanje. Nikdo naj torej ne zamudi te prilike, da pride občudovati slovensko godbo. Godba priredi v soboto dne 25. t. m. koncert v Celju, dne 8. 9. in 10. decembra bo igrala v Gorici in Trstu. Vzpored mariborskemu koncertu je sledeči: A. Godba na pihala. 1. Viktor Parma: „Mladi vojaki“, koračnica. 2. Suppe: „Dichter und Bauer“, overture. 3. Waldteufel: „Mladeniški sen“, valček. 4. Fr. Korun: „Vaška cvetka“, mazurka. 5. Meyerbeer: „Fackeltanz“. 6. Iv. pl. Zajc: Duet iz opere „Zriny“. 7. Leutner: „Postiljon“, polka s kornet-solo. Pol ure odmora. B. Godba na lok. 1. Fr. Koch: „Narodni pohod“, koračnica. 2. Fr. Schubert: Overatura v italijanskem slogu. 3. Ivanovici: „Zdihljaj“, valček. 4. Raha: „Venec slovenskih narodnih pesmi“. 5. Viktor Parma: „Rokovnjači“, overture. 6. Moskowski: „Serenada“. 7. Koračnica. Prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Blagajna se odpre od 2. do 3. ure popoldan in ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od I. do VI. vrste 1.40 K, od VII. vrste naprej 1 K, sedeži na galeriji 60 v, stojišča 30 v, za dijake v parterju 30 v. K mnogobrojni udeležbi vladljivo vabi odbor.

V Gorici pri Mariboru se je opekla enoletna deklica Helena, hčerka posestnika Kranjca. Potegnila je raz peč vrč vrele vode. Dne 18. t. m. je otrok vsled dobljenih opeklin v mariborski bolnišnici umrl.

Hoče pri Mariboru. Naš rojak gosp. Adolf Rojk je kupil Steinbauovo krčemo in mesnico pri Št. Trojici v Slov. gor. Že se je preselil na svoj novi dom. Želimo mu sreče!

Strašen samomor. V torku, dne 21. t. m. so našli na tiru med Mariborom in Hočami povoženo truplo, ki je bilo tako grozno razmesarjeno, da se v prvem trenutku ni poznalo ali je povoženi moški ali ženska. Sodnijska komisija je našla samo truplo na tiru v bližini mesta, kjer se loči ptujska cesta od glavne ceste. Deset metrov naprej je bil gornji kos noge in nekaj korakov od tam spodnji kos noge. Okoli 25 metrov od tira je ležala glava. Obraz je bil nepoškodovan, samo zadnji kos glave z možgani je manjkal. Ta del se je našel dobrih pet korakov od tega mesta. V obleki se je našlo pismo, naslovljeno z „cenjena komisija“, v katerem piše samomorilec Gabrijel Kandolin je njegovo ime, da je oženjen in ima tri otroke ter da se je usmrtil vsled revščine. Njegova mati stanuje v Koroški cesti št. 31. V pismu tudi prosi cenjeno komisijo, da bi se usmilila njegovih otrok.

Ornig proti kmetu. Ptujski župan Ornig, katerega „Štajerc“ toliko hvali kot velikega kmečkega prijatelja, je govoril in glasoval v deželnem odboru proti predlogu slovenskih poslancev, da se zida okrajna cesta iz Luč do kranjske meje. „Štajerci“ naroč-

niki v gornjegrajskem okraju, vidite kak list imate naročen. Vi kmetski naročniki „Štajerc“, idite vprašati kmeta v Gornji Savinski dolini, da vam pove, kaj je „Štajerc“!

Ribnica ob kor. železnici. Na kolodvoru je povožil vlak čuvaja Janeza Zupnika. Odrezalo mu je desno nogo in tudi na glavo je dobil težke noškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico v Maribor, kjer je še isti dan umrl.

V Slaptincih, župnije Sv. Jurij ob Ščavnici se je obesil dne 15. t. m. 70 letni prevžitkar Franc Strajnšak. Zmehala se je starčka pamet.

Uspehi svičinske nemške šole. Ob potu iz Zg. Sv. Kungote stoji sledeči uprav klasični napis: „Vir Vremte Ver potener Vor Wek Vir dise kein realethet hand hir.“ Glasiti bi se menda moralo; „Für Freunde verbotener Fuhrweg; für diese (nämlich, die) keine Realität hier habeu.“ (Za tuje prepovedan pot, za tiste, ki nimajo tukaj zemljisk)a. Germanija, zatisni svoje oči in objokuj svoje pastorke!

Kraljevc. Dne 16. t. m. zjutraj ob trečetru na sedem je začelo goreti poslopje posestnika Antona Stumpfa v Kraljevcih, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Vzrok ognja ni znan. Posestnik je bil zavarovan za majhno svoto.

Središče. V tukajšnji okolici se v zadnjem času pridno krade. Tatje pridejo bržkone čez mejo. Na Humu so vdrli v klet in ukradli vina in žganja. Tudi pri posestniku Zidariču so hoteli krasti, toda tam so jih prepodili. Nato so vломili pri posestnici Vrbanič, kjer so pobrali različne stvari. Pri trgovcu Marčecu so pokradli ves denar in blago. Neko podobo iz izložbenega okna so postavili kakor v zasmehovanje na sredo ceste in postavili zraven nje četr litra žganja.

Konjice. Vlani so darežljivi župljani omogočili, da se je cerkev krasno očedila, letos pa se je cerkvičče spremenilo v majhen perivoj ali vrtič. Velikonočni terek so začeli podirati staro hišo na oglu blizu cerkve. Na istem prostoru je „Okrajna hraničnica“ postavila lastno poslopje. Tudi ob cesti proti Poljanam se vzdiguje nova stavba. A v obližju kolodvora na polju so po eno vilo sezidali gospodje: Gologranc iz Celja, Serajnik s Prihove in pa Peter Dobnik iz sosednjih Žreč.

Dobrna pri Celju. Občinski zastop je v svoji seji dne 19. nov. soglasno sprejel resolucijo za splošno in enako volilno pravico.

Škofja vas. Knjige sejal je nekdo od Celja proti Frankolovem. Imel je nesrečo, da se mu je zabol odpri in ni tega zapazil, tako so počasi cepale v blato. Otroci so bili veseli, ko so jih pobirali. Vojnik je dobil „Gospodarske nauke“, Škofja vas nekaj „sv. pisma“, „Večernice“ so se pa kar same brale pa ne za mizo, ampak po cesti. Voznik, ki jih je zgubil, jih dobi nekaj v Vojniku, nekaj po drugih vaseh. Škoda jih je, ker so se zamačale in raztrgale.

Vojnik. V torku, dne 21. t. m. smo pokopali Miha Plevnika. Se to jesen je bil čvrst in zdrav, ali hitro ga je prijelo; zvodenela mu je kri. Bil je ranjki Miha mož poštenjak od nog do glave, zvest in veren katoličan, nevplgljiv značaj, vsikdar zaveden Slovenec. Njegov pogreb je pokazal, kako so ga vsi ljubili. Prišlo je od daleč na okrog polno znancev in prijateljev. Sovražnika, lahko rečemo, ni imel. Saj pa tudi ni z lepa dobiti srca, dobrega, udanega in ljubezljivega. Naj mu sveti večna luč, nam vsem pa luč njegovega dobrega srca. — Dela za električno razsvetljavo se bližajo koncu. Napeljava v cerkvi je gotova, tudi zveza električnih strojev ob vodi se bo potegnila te dni do cerkve. Prvo adventno nedeljo, upamo, bo že razsvetljava vpeljana.

Celjske novice. Šoštanjska narodna godba priredi v soboto, dne 25. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma veliki koncert. — V nedeljo, dne 3. decembra se uprizori igra „Legionarji“.

Občinska volitev v Petrovčah. Dne 16. t. mes. je bila naša občinska volitev in sicer zelo burna. Dve nasprotne stranki sta se bojevale. Zmagala je v vseh razredih sijajno stranka dosedanjega občinskega odbora t. j. prava slovenska stranka proti novi, nemčurski stranki. V III. razredu so bili izvoljeni z 62—63 glasovi proti nasprotnimi 37—40 glasovi, v II. razredu s 23—24 proti 19—20 glasovi in v I. razredu s 6 proti 4—5 glasovi. To je dokaz, da sta bili obe stranki močno pripravljeni. Izvoljeni so večinoma dosedanji odborniki, le toliko je novih, kolikor je starih umrlo, ali svoja posestva svojim izročilo. V I. razredu je bil Janez Ježovnik (Vorvega) izvoljen na ta način, da Janez Resnik ni dal glasa sebi, kakor so tudi nasprotniki delali, ampak je rajši privoščil tisti šesti glas Ježovniku. Nasprotniki se še toliko bolj jezijo, ker so bili s svojimi glasovi blizu zmage, a zmagali vendar niso.

Zusemsko grajščino in veleposestvo je kupil od linške posojilnice (ki je bila 7 let posestnica) g. Leopold Korö, ogrski žid.

Občinske volitve v Gotovljah so prav dobro izpadle. „Stajerčijanci“, nazadnjaki in nemškutarji so prav sijajno pogoreli vkljub zahrbniti agitaciji od strani, kjer bi je mi bili najmanj pričakovali. Zmaga je bila na vsej črti sijajna. Slava tudi vrlim Zalčanom, ki so nam pripomogli k zmagi. Z domaćimi breznačajnimi, „Stajerčijanci“ in nemškutarji pa bomo že še obračunali ob času.

Škale. V nedeljo se je vršil pri nas volilni sestanek radi v četrtek se vršečih dopolnilnih volitev v obč. odbor. Glavni govornik je orisal žalostne razmere v občini, katere so nastale radi hujskanja združenih Stajerčijancev in socijalnih demokratov, kateri si na vse kriplje prizadevajo našo lepo občino dobiti v roke; orisal nam je obširno važen delokrog obč. odbora, povdarjal, da je dolžnost vseh posestnikov voliti v obč. odbor razumna in dobre gospodarje, kateri so dobri Slovenci, ne pa one ljudi, kateri so pristaši ptujskega preroka, ter slednjič pozival v velikem številu navzoče volilce, da se vsi za napredok in prosphek kmečke občine vneti udeležijo volitev in prečijo nakane sovražnikov kmečkega stanu. Radi volilnega sestanka je odpadlo predavanje, vrši se pa isto gotovo v nedeljo, dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne pri „Dolfu“ o priliki obč. zabora kmetijske zadruge. Predmet predavanja je zelo važen in zanimiv in radi tega se pričakuje zelo obilna udeležba.

Posledice nemškutarije. Delavec Karel Lekošek je hud pristaš ptujskega „Stajerca“ in obenem vnet pretepač, kadar nanese najmanjša prilika za to. Tako se je dne 5. nov. v Teharjih brez vsakega posebnega vzroka začel prepirati z Josipom Ostrožnikom, katerega je osuval z žepnim nožem v roko. Ko so ga vrgli iz gostilne, je začel bombardirati s kamenjem gostilniška vrata in okna. Zdaj že sedi v preiskovalnem zaporu.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Krajni šolski svet je sklenil, da bodo odslej dobivali vsi otroci vse šolske potrebštine v šoli brezplačno.

Ločitev občine Mozirje v trgu in okolico je deželni odbor dovolil. Poslanec g. dr. Hrašovec jo je zagovarjal. Ločitve so menda krive občinske volitve, pri katerih so si zbrali volilci ne kakega liberalnega tržana, ampak katoliško-narodnega okoličana. Odtod solze in želja po ločitvi!

Cesta iz Solčave v Logarjevo dolino se bo začela staviti l. 1907. Tak sklep je namreč storil deželni odbor štajerski dne 16. t. m. na predlog slovenskih poslancev.

Tržka občina Kozje je v seji dne 15. novembra sklenila soglasno peticijo na državni zbor za splošno in enako volilno pravico.

Kozjanske novice. Oktobersko belo odejo-sneg je popihal topli jug v enem tednu. Zapustil je žalostne prizore v oblomljenih sadonosnikih. Ljudje so si komaj nekaj svinjske klaje dobili, ker je bilo vedno čmerno in

deževno vreme. Dne 15. listopada je zapadel zopet mali sneg, a danes 20., ko to pišem, je že zginil. — Tudi tukaj se je čutil dne 14. t. m. potres, ki je prišel od južno zapadne strani. — Danes, 20. sta kar dve poroki. Bilo srečno! — Knjige družbe sv. Mohorja smo dobili. Pravi kras so vsake slovenske hiše.

Rajhenburg. Dne 21. nov. po noči in naslednji dan zjutraj je bil zopet štirikrat potres. Preplašil nas je iz spanja, sicer pa ni napravil nobene škode.

Nemški „Turnverein“ so dne 5. t. m. ustanovili v Brežicah. Načelnik mu je župan Faleschini, njegov namestnik je Franc Kankovski, „Turnwart“ pa dr. Jožef Osvatitsch. Sama čista nemška kri!

Brežice. Vsled dežja in topečega snega je izstopila Sava in Krka, tako da je cela pokrajina od Brežic do hrvaške meje poplavljena. Brodi ne vozijo vsled velike vode. Tudi delo pri novem mostu so morali ustanoviti.

Eno leto vojaški begun. Podkrajnik, vojaški begun, ki se je skrival skoro vse leto po gozdovih okoli Nove Štifte in Gorenjega grada, je ujet. Popival je dne 12. t. mes. v neki gostilni v Novi Štifti in eden njegovih „priateljev“ ga je ovadil žandarmiji, ki ga je prijela. V ječi so mu morali vse trakove itd. odvzeti, ker se je bilo batiti, da se usmrsti. Na vesti ima več tatvin, sicer pa drugače ni bil nevaren. Pravijo, da je nekako slaboumen.

Nov list. V Ljubljani je začela liberalna stranka izdajati nov slovenski list. Že v prvi številki blatijo ljubljanski frakarji na nesramen način ljubljanskega škofa in voditelja katoliške kmetske stranke dr. J. Susteršiča. Celo tržaška „Edinost“ priznava, da se ga bodo veselili samo Nemci, ker bo le pospeševal vladajočo razkosanost in podivjanost.

Imenik občin z izidom ljudskega štetja l. 1900 je začela ravnokar izdajati statistična osrednja komisija in sicer za vsako deželo posebej. Za Štajersko je ravnokar izšel posebej v slovenski in posebej v nemški izdaji ter velja vsaka izdaja 16 K.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za župnika v Skomrah je nastavljen č. g. Janez Kozoder.

Slovesno oblubo je storila dne 14. t. m. v elizabetinem samostanu v Celovcu sestra Karolina Sernek od Sv. Jurija ob Ščavnici.

Konjice. Minolo soboto je gosp. Dobnik dal blagosloviti novopostavljeni dom svoj. Dotične obrede je izvršil in primerno razložil gosp. svetovalec in dekan Hrastelj. Ljubi Bog izpolni blagemu domoljubu v krasnem bivališču vse v obrednih molitvah razovedane želje!

Miss Salve Regina. Ad IV. voces inaequales cum organo. Zložil Ign. Hladnik. Opus 50. To je torej že 50. delo g. Ign. Hladnika, obče znanega slovenskega skladatelja, ki se trudi s svojimi skladbami ohraniti domač melodijozem značaj našega petja v cerkvah. Kakor njegove skladbe sploh, tako je tudi ta maša zložena v istem duhu in zavzema jako odlično mesto med njegovimi deli in je želeti, da bi je ne pogrešal noben kor slovenskih cerkv, tembolj, ker je tudi za manj izurjene zbole lahko izvedljiva. Skladba se dobi pri g. skladatelju v Novem mestu.

Društvena poročila.

Slovenska Čitalnica v Mariboru predi danes v četrtek, dne 23. novembra 1905 družinski večer v malo dvorani Narodnega doma. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Miklavžev večer v Mariboru. Bralno in pevsko društvo „Maribor“ vabi na ta večer, ki bo dne 3. decembra in bo zanimiv in zabaven, kakor še nikoli. Vzpored je sledenje: I. Ponesrečena glavna skušnja. Burka v enem dejanju. II. Iz dobrih starih časov. Zelo šal-

jiv prizor. Sijajen nastop Miklavža, angeljev, parkeljna, krampeža, belcebuba in drugih pošasti iz pekla. Obdarovanje otrok. Med posameznimi dejanji svira godba na lok. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: V parterju: sedeži od 1.—5. vrste 60 kr, od 6.—10. vrste 50 kr, od 11.—15. vrste 40 kr; stojisci 30 kr, za dijake 20 kr. Na galeriji: sedeži 30 kr, stojisci 20 kr. Otroci pod 10 let so samo v spremstvu staršev vstopnine prosti. Vstopnice se prodajajo v nedeljo na dan predstave od 11.—12. dopoldne, od 2.—4. popoldne in od pol 7. naprej pri blagajni v Narodnem domu. Darila se naj oddajo v nedeljo pri hišniku v Narodnem domu. Vsako darilo mora biti kolekovano z narodnim kolekom.

Politično društvo „Sava“ je v svoji odborovi seji izvolilo g. Jos. Potovšeka, župnika v Artičah, predsednikom, g. dr. Ivana Benkoviča, odvetnika v Brežicah I. in posestnika g. Jožefa Zalokarja v Blanci II. podpredsednikom.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam. Dvajseto družino upravno leto 1905. se bliža svojemu koncu in gotovo bi bilo časno za naše podružnice, ko bi mogli trditi: Družba je imela ob svoji dvajsetletnici 151 delujočih podružnic — niti jedna izmed njih ni spala. Žal, da te sodbe glavno vodstvo ne more izreci še letos v „Koledar-Vestniku“ za 1906. leto. A veliko pa nam je do tega, da se v prihodnjem „Koledar-Vestniku“ za 1907. leto z večjimi prispevki kakor je bilo to do sedaj, izkažejo vsaj one podružnice, ki so to leto ne delovalo tako, kakor jim je velevala njih domorodna ljubav. Zato prosimo vse svoje podružnice in njih častite odbore, da sigurno še pred potekom tega leta — to je pred 31. decembrom 1905. — vpošljejo vse svoje prispevke, ki so jih nabrali za letos in svoje eventualne blagajniške preostanke od prejšnjih let v vodstveno blagajnico s priloženo položnico c. kr. poštno hranilnega urada. Preostajajoče položnice pa naj se ohranijo blagovoljni prihodnji vporabi. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Gospodarske stvari.

Kmetijski tečaj v Krškem.

S pomočjo nekaterih gospodov in z dovoljenjem pristojne oblasti se je ustanovil v Krškem zimski kmetijski nadaljevalni tečaj, katerega poseča dosedaj deset kmečkih sinov iz okolice; upati pa je, da se jih oglaši še več. Pouk je razdeljen tako-le: 1. G. Fr. Gombač, deželni potovalni učitelj, poučuje vinorejo, kletarstvo, sadjerejo itd. vsako drugo nedeljo dve uri. 2. G. dr. Tomo Romih poučuje računstvo, kmetijsko knjigovodstvo in petje vsako drugo nedeljo po 1 do 1½ ure. 3. G. dr. Janko Hočvar, graščak itd., predava o nakupu in prodaji zemljišč, o prepisih, zapisčinskih obravnavah itd. vsako četrto nedeljo po 1 uro. 4. G. dr. A. Kaisersberger, mestni zdravnik, poučuje higijeno vsako četrto nedeljo 1 uro. 5. G. Karel Humek, meščanski učitelj, poučuje praktično geometrijo in telovadbo, v kolikor to dopušča čas.

Pouk traja od početka novembra do konca marca ali aprila. Poučuje se v prostorih meščanske šole. Obiskovalci so seveda pametni in solidni fantje, ki presede čas od 10. do 1. ure raje pri pouku kakor pa v gostilni.

Želeti bi bilo, da bi se to koristno podjetje čedalje bolj razvijalo in da bi tudi drugod našlo posnemalec. Saj dandanes tudi kmet uvideva, da je in njema izobrazba potrebna.

Društvena naznanila.

Bralno društvo v Šmartnem pri Slov. gradiču napravi dne 26. t. m. veselico z gledališčno igro. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kmetijsko in bralno društvo v Gržah pri Celju ima v nedeljo, dne 26. novembra 1905 po večernicah svoje glavno zborovanje v domači šoli s sledenim vzporedom: 1. Govor č. g. I. Lorbeča o važnosti čitanja. 2. Podavanje g. L. Černe-ja: „Kako je ravnat

s poškodovanim drevjem? 3. Popisovanje udov in pobiranje udnine. 4. Volitev novega odbora za dobo treh let.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah ima v nedeljo, dne 26. t. m. ob 8. uri popoldne v dvorani gostilne g. Fr. Malgaj svoj XXVIII. občni zbor. Med navadnim vzporedom je na dnevnem redu zelo zanimiv govor o sadjarstvu in predlog o spremembni društvenih pravil oziroma popolnem preosnovanju društva. Zatoraj se vsi društveniki in prijatelji društva k temu zborovanju prijazno vabijo. Za kratkočasje bo skrbel domači mešani pevski zbor.

Sv. Marko niže Ptuja. Bralno društvo priredi dne 26. t. m. po večernicah v šoli poučno gospodarsko predavanje. Predaval bo gospodarski učitelj gosp. Martin Jelovšek in če bo zadost udov, se bo ustavila bikorejska zadruga, ki bo za naš kraj velikanškega pomena. Posestniki in prijatelji živinoreje, udeležite se v najobilnejšem številu!

Katol. slovensko bralno društvo v Pilštanju zboruje dne 26. t. m. po večernicah v šoli. Na vzpredu je: 1. Predavanje: Potovanje v sveto deželo. 2. Sprejemanje novih udov. 3. Pobiranje članarine. 4. Slučajnosti. Obilne udeležbe bližnjih in daljnih pričakuje odbor.

Zahvala.

Blagorodnemu gospodu Juriju Šternu, kovačemu mojstru v Mariboru, se za podporo, ki jo je kot tukajšnji rojak blagovil nakloniti šoli in bralnemu društvu na Planici, najsrečneje zahvaljujeta

Franc Štern, Nace Skrbinšek,
župan in nač. br. društva. šol. vodja.

Listnica uredništva. Vsevedež, Rajhenburg: Brez podpisa, v koš! — Gosp. Spindler, Mala Nedelja: Iskrena hvala! Kakor hitro dobimo prostora, objavimo!

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in pleteno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:
Surova kava v žakličkih po pošti 4 3/4 kg samo K 11—
Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " 13—
Vsak teden novo žgana kava 1 " 3—
Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " 1'50
— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno.
Z najboljšo postrežbo se priporočam

712 18—3

Anton Korošec,
trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem poslopu.

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-18

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljeniši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodnih in črevesnih bolezni ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsed mrzlico nastajajo. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranicah. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. —

Naj vsakdo naroči in naslov: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamolklosti, hriposti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljuenih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje narančnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Citaj! Naroči! Ne bo Ti žal.

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačili sprejemajo; pri vprašanjih na upravnitve

se mora znamka zaodgovor pridejati.

Enonadstropna hiša, 10 let dače prosta, blizu šole in cerkve z mesarijo, da za klati 600, sto gl. plačajo stranke na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, tesarski mojster Maribor, Koroško predmestje. 691 6—5

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni predra. Natančneje se izve pri Jožefu Žerenc v Spodnji Kungoti, pošta Pesnica. 702 5—4

Ena, vili podobna hiša, 10 let dače prosta, pri lepi razgledni cesti s 5 sobami, 4 kuhinje, klet, kuhinja za pečilo, trije svinski hlevi, dva lepa vrt, stranke plačajo na leto 300 gld., je za 8800 gld. na prodaj. Naslov: Jožef Nekrep, tesarski mojster v koroškem predmestju, Maribor. 783 4—2

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Žerenc v Spodnji Kungoti, pošta Pesnica. 702 3—2

Dve zidani hiši v Novicervki pri Celju, z opeko kriti, prva enonadstropna, druga pritlična, obe v dobrem stanu, proda županstvo istotam. Pri vsaki je vrt za zelenjavjo. Pinter, župan. 746 3—2

Služba organista in cerkovnika v Ribnici na Pohorju je razpisana do 1. decembra, nastop ob novem letu. Od duhovnika priporočeni ceciljanci imajo prednost. Priporoča se osebna predstava. Cerkveno predstojništvo v Ribnici na Pohorju. 749 3—2

Glasovir, lep in močan, šest in pol oktave širok, se takoj po nizki ceni proda. Več o tem pove Ivan Srebotnik, organist v Zavodnji, pošta Šoštanj. Štajersko. 759 2—1

Mlin, s tremi teki pri državni cesti blizu Vranskega s posestvom vred se da v načem. Pogoji se zvedo pri g. Ivanu Blatnik, večposestniku na Ločici. P. Vrisko. 736 8—2

Štamplije iz kavčuka, modelle za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 757 52—1

Pomočnika, dobro izurjenega in enega sprejme Anton Štefančič, krojaški mojster v Hrastniku. 758 2—1

Kuharica, ki se razume na gospodarstvo, išče službe v kako župnišče. Naslov v upravnitvu. 754 3—1

Najemnik za gospodarstvo na deželi se išče v okolici mesta Maribora. Kje pove uprav. lista. 766 2—1

Čevljarskega učenca, sprejme takoj Friderik Nerat, Koroška cesta št. 18 Maribor. 768 1—1

Viničarja, ki se razume na sajenje in cepljenje novih trt in ima 3—4 delavskih moči, od katerih eden zna nemško, sprejme na dobro viničariji Jurij Fregl, Fram. 769 2—1

Trije dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano, lepa soba, zanesljiva posrežba in krščanska hiša. Vpraša se pri Juli Kopič, Pfarrhofgasse št. 5, Maribor. 761 2—1

Lepo posestvo pri Sv. Juriju ob Pesnici, 2 hrama z celim gospodarskim poslopjem, vinograd, njive, sadonosnik, travnik in les, skupaj 18 do 19 oralov se takoj po ceni proda za 3600 gld. Več se izve pri g. Janez Vrezner v St. Juriju ob Pesnici. 766 2—1

Brdo, še celo novo, proda Hadner Alojzij v Kamnici št. 30 pri Mariboru. 770 2—1

Loterijske številke.

Gradec 18. nov.: 64, 22, 72, 19, 61.
Dunaj 18. nov.: 29, 84, 67, 48, 75.

Tržne cene

v Mariboru od 11. nov. do 18. nov. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	80	17	60
rž		14	80	15	60
ječmen		16	—	16	80
oves		15	40	16	20
koruza		16	60	17	40
proso		16	60	17	40
ajda		14	60	15	40
seno		4	70	5	20
slama		8	80	4	20
	1 kg				
fizola		—	24	—	28
grah		—	48	—	52
leča		—	52	—	72
krompir		—	—	—	7
sir		—	34	—	36
surovo maslo		1	68	1	70
maslo		2	20	2	40
špeh		1	40	1	46
zelje, kisla		—	20	—	24
repa, kisla		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
sметana, sladka		—	40	—	56
" kisla		—	60	—	72
	100	glav	5	7	80
	1 kom.				
jajce		—	—	—	10

Nikdar več v življenju!

Za naročilo zadostuje tudi dopisnica.

Cene v goldinarjih.

1 rjuha (prt) brez šiva, velik	80
1 odeja iz Himalaja volne	1·10.
1 odeja, šivana, z volno napolnjena, ve-	
lka 2·40.	
1 atlas satin odeja, velika, dobro z volno	
napolnjena 3·50.	
1 posteljna predprogla, komplet velika 40.	
1 slamnica (Strohsack) iz dobrega cvilha	
— 80, 1·10.	
Angin za napolnjevanje perja 80 cm šir.	
1 m 32.	
Angin za napolnjevanje perja 120 cm ši-	
rok 1 m 36, 45.	
Atlas - Damast gradl, rižast ali rožnat,	
90 cm širok 1 m 30.	
Atlas - Damast gradl, rižast ali rožnat,	
120 cm širok, 1 m 50.	
Pukano perje brez prahu 1 kg 1·—, 1·80	
in 1·60.	
Obrisalke za gospodinjsko pripravo, pol	
ducata 1·10.	
Obrisalke za posodo, pol ducata 6b.	
1 namizni prt iz belega damasta, 1·10.	
1 namizni prt, barvan, velik, 45, 65, 80.	
Servijeti, beli, platneni, pol duc. 90, 1·—.	
Žepni robci, beli ali barvani, 1 ducat	
80, 96.	

Močno platno, belo, 20 m, 3·60.
Vojško platno, belo, 20 m, 4·20.
Domestik platno, 20 m, 5.—.
Pisani oksfot, močen, 1 m 25.
Rujava platno, močno, 1 m 20.
Modni barhent, debel, 1 m 22.
Močni šifon, 1 m 18.
Šifon, jako dobro in fino blago, 1 m 26.
Obrisalke, platnene, 1 m 20, 22, 26.
1 obrisalka (frotier), bela, z lepimi reki 25.
Ženske nogavice, tople, 1 par 20.
1 ženska jegrova srajca, topla 65, 80, 90.
1 ženska srajca iz dobrega platna 45, 60.
1 ženske jegrove hlače, tople 68, 80.
Moške nogavice, tople, 1 par 20, 25.
1 jegrova moška srajca, topla, z ovratnikom ali brez 70, 80, 90.
Srajca iz vojaškega platna 75.
Oksford srajca, močna 77, 85, 95.
Mollinos srajca, močna, 74.
1 jegrova moške hlače 80.
Moške spodnje hlače iz rujavega platna 50.
Moške spodnje hlače iz cvilha 50.
Moške spodnje hlače iz plavega barhenta, tople 50.
1 moške hlače iz zimskega cajga, velike, 1·60, 1·80.
1 predpasnik iz lincerskega druka, za nošo na obeh straneh 48.
1 predpasnik iz črnega olota, jako lep 80.
Predpasniki za otroke (Schleißschürzen) močni, iz pisane perkala, se dá prati
1 2 3 4 5 6 let.
30 35 38 42 46 50 kr.
1 matraca, enodelna, z afričansko travo napolnjena 6.—.
1 matraca, tridelna, z afričansko travo napolnjena 7.—.
1 matraca, žimnata, (Rosshaarmaträtze), tridelna, 20 — in 25.—.
1 konjska koca, velika, 90, 1·40, 2·50, 3—, 4— in 5—.
Delavske obleke iz plavega platna ali cvilha (Schlosseranzüge) 2·80.
1 modna kravata, svilnata, dolga 80, 85, 50
1 par manšet, beli ali pisani 25.
1 šifon srajca, fina 1·—, 1·80.
1 naprsje, belo ali pisano 80, 85.
1 šifon spodnje krilo 1·70, 2·10.
1 klot spodnje krilo 1·80, 2·50.
Dežnik za gospode ali gospe 1·40, 1·80.
1 svilnati robec 85, 1·10, 1·30, 2—.
1 šal, volnati 50, 70, 90, 1·20.
1 šal, svilnati, fini 1·80, 1·60, 3— 2·50.
4·50 m volne za žensko obleko, v vsaki modni barvi, stane 1·80, 2·25, 3·70.
3·10 m sukna za moško obleko, trpežno blago 3·40, 4·50, 5·60.

Vzoreci se pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Manufakturana trgovina pri

Amerikancu'

Alojzij Gniušek
Maribor, Glavni trg.

Razglas.

Deželní odbor štajerski je sklenil v svrhu dobre izobrazbe viničarjev v sadenju amerikanskih trt in sadonosnikov tudi v 1. 1906 ustanoviti **viničarski tečaj** in sicer: 1. na deželní sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, 2. na deželní viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici, 3. na deželní viničarski šoli v Ljutomeru, 4. na deželní viničarski šoli v Gornji Radgoni in 5. na deželní centralni šoli v Spod. Pobrežu pri Ptaju.

Ti tečaji trajajo od 15. febr. do 1. decem. 1906.

L. 1906 se bo sprejelo: v Mariboru 14, v Gornji Radgoni 26, v Ljutomeru 12, v Lipnici 24 in v Spodn. Pobrežah 20 sinov posestnikov in viničarjev. Ti dobe tam prosto stanovanje, vso hrano in tudi 8 K mesečne plače.

Poučevanje na teh tečajih je v prvi vrsti praktično in samo toliko teoretično, kolikor je neobhodno potrebno za samostojne delavce in samostojne viničarje.

Po dovršenem tečaju dobi vsak obiskovalec spričevalo o svoji sposobljenosti.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, morajo poslati prosilci vsaj do 1. jan. 1906 dežel. odboru štaj.

V tej prošnji se mora navesti, v kateri zavod želi prosilec vstopiti in priložiti: 1. dokaz o dovršenem 16. letu; 2. nravnostno spričevalo, katero mora biti potrjeno od župnijskega urada; 3. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni; 4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, vse tečaj (od 15. febr. do 1. decem. 1906) neprenehoma obiskovati in kar se tiče izobrazbe, ubogati vsa povelja poljedelskih strokovnjakov.

Gradec, dne 3. nov. 1905.

Od deželn. odbora štajerskega.

Odda se

stavba enonadstropnega šolskega poslopja

s 5. učnimi sobami, eno sobo za učila in konference, z naučiteljevim stanovanjem, sestoječe iz ene veče in dveh manjših sob, kuhinje, jedilne shrambe, kletmi, ene sobe za učitelja in s potrebnimi hodnikami v Laporju pri Slov. Bistriči pod izkliceno ceno 48.520 50 v.

Pismene ponudbe, katerim se mora pridejati varčina v znesku 4852 K, sprejema krajni šolski svet v Laporju do dne 10. decembra 1905 1. ure popoludne.

Stavba se odda le enemu glavnemu podjetniku.

Stavbeni načrti, stroškovnik, stavbeno dovoljenje, stavbeni in dražbeni pogoji so vpogled pri šolskem vodstvu v Laporju.

Krajni šolski svet Laporje,

dne 14. novem. 1905.

Simon Martinšek, načelnik.

764 2—1

Kmetijsko posestvo, 763 1—1
obsegajoče nad 32 oral njiv, travnikov in doraščenih gozdov, s stanovanjskimi in gospodarskimi poslopji vred, je na predaj za K 8500, od katere svote se lahko pusti K 4300, kot posojilnična tirjatev vknjiženo. Vprašanja naj se posiljajo na Cementno tovarno, Laški trg.

ZAHVALA.

Za vse dokaze sočutja ob času bolezni in smrti naše nepozabljene matere

Terezije Čirič roj. Korošec

ki so umrli dne 12. t. m. na svoji domovini pri Sv. Juriju ob Ščavnici, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo umrle matere k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom in znancem najprišrčnejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo č. gg. duhovnikom za tolažilne obiske v dolgi, mučni bolezni, gg. pevcem za ginljive žalostinke ter vsem, koji so izkazali rajniki materi zadnjo čast.

Gornja Radgona, dne 14. nov. 1905.

762 1—1

Žalujoči ostali.

300 hektol.

novega belega vina

prav dobre kakovosti proda Gregorič-dediči, Majski vrh v Halozah, p. Št. Vid pri Ptaju.

751 5—1

B. Talento,

prodajalna drv in premoga Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajš, Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarckova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica.

62 26—24

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franke 4 steklenice 12 K, 21, 16 K, novo naravno Franc žganje 2 1 K 9·60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 1 K 5·60. 85 48—31

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gospodska ulica.

Kuverte

s firmo

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v

platno vezano K 1·50, poslo vged K 1·60.

Ta knjizica se posebno toplo priporoča vsem obj. gg. pevcem in pevkam.

Lepo posestvo

v Spodnji Hoči pri Mariboru se proda. V hiši sta dve veliki sobi, živinski hlevi, zidani, obokani, veliko dvorišče, studenec, velik sadonosnik za kosit, 2 vrta, veliko brajd, 2 veliki njivi, 5 minut od farne cerkve, malo uro od mesta. — Vulgo Trunk. 771 1—1

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodnih bolezni, ublažujejo katar, urejujojo izmešek, odpravijo naduh, bolečine in krčo. Pospešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prezno velike in male glisti ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripanosti in prehljenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slesih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo 483 20-16

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja usprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. | 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K. 2 duca (24 steklenic) 8 K. | 5 ducatov (60 steklen.) 17 - 14. 3 ducate (35 steklenic) 11 K.

Imam na tisoči priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato nujam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opačkar; Zofija Vukelič, civilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Orehe, žetod, fižol, sploh vse deželne pridelke kupi Ant. Kolenc v Celju. 709 5-5

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomladan več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na Rip. Portalis: 2000 žlahtnina bela in rudeča, 10000 Laški rilček, 1500 Nemški rilček, 2000 Silvanec, 500 Kapčina modra, 2000 beli Burgundec, 2000 Rulandec, 2000 Traminec, 1000 Šipon rumeni. — Cepljene na R. Monticolo: 1000 Laški rilček.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 140 K 1000 komadov. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K 1000 kom. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. — Zabojev in voznine na kolodvor ne računam.

682 10-10

**Anton Slodnjak,
trtnar pri Sv. Lovrenou v Slov. gor.,
posta Juršinci pri Ptaju.**

za katero jamčijo okraji:
Gorjigrad, Selnica, Šoštanj,
Šmarje pri Jelsah in Vrancovo
za popolno varnost vlog
in za njihovo po pravilih
določeno obrestovanje do

in petek dopoldne, za druga opravila pa je radnica odprta vsaki dan in ob navadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

CROATIA

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavarjuje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnini, živino in pridelke proti ognu po najnižih cenah.

Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50.** 713 51-5

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Cepljene trte na suho

so na prodaj!

Podlaga edino Rip. Portalis čez 10.000 komadov in sicer:

2500 Šipon rumeni, 2500 Laški rilček, 2000 Traminec, 1500 Silvanec, 1800 Burgunder beli in 400 Nemški rilček.

1. Dveletne trte, katere niso bile izkopane ter izvanredno močne, dobro zaraščene in vkoreninjene; cena je 1000 komadov 160 K. 747 4-3

2. Enoletne I. vrste 140 K za 1000 kom.

Za čistost sort se jamči. Pri naročilu je poslati 20% are. Trte se bodo izkopale spomlad ali pred odcvetjem, kadar jih naročenec želi imeti.

**Ivan Čuš in Anton Segula
v Hlaponcih**

posestnika in tudi novoustanovljene trtničarske zadruge pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., posta Juršinci pri Ptaju.

Vinogradniki, pozor!

Imam letosno jesen, in prihodnjo spomladan 30.000 na suho cepljenih amerikanskih trt na prodaj, cepljene na Rip. portalis, in sicer: 10.000 silvaner, 5000 rulender, 5800 laški rilček, 1000 beli burgundec, 1000 Šipon rumeni, 1000 traminer, 500 muškat rumeni, 500 žlahtnina, 1000 izabela, na solonis: 800 traminer, 700 silvaner. Te enoletne trte so dobro zaraščene in vkoreninjene prodajam I. vrste 1000 kom. 140 K.

2000 kom. laški rilček, dveletni, cepljene na Rip. portalis cena tem po dogovoru.

Pri naročilu blagovolite poslati 10% are od naročene svote. Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 15. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge.

737 6-2

**Janez Segula,
veleposestnik v Hlaponcih,
p. Juršinci pri Ptaju.**

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1. gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

**Južnoštajerska hranilnica
v Celju**

Narodni dom

Narodni dom

721 - 11

neomejene visokosti,
ima čez sedaj **štiri milijone krov**
hranilnih vlog.

Hranilnica posluje
s strankami vsak torek
in petek dopoldne, za druga opravila pa je radnica odprta vsaki dan in ob navadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.